PRITARTA
Raseinių rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 22 d. sprendimu Nr. TS-96

UAB „RASEINIŲ VANDENYS“ DIREKTORIAUS 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Įmonės direktorius – Stanislovas Bartkus.

Direktoriaus pavaduotoja finansams – vyr. buhalterė – Daiva Staršelskienė.

Informacija apie įmonę

Adresas: Žemaičių g. 8, 60119 Raseiniai.

Tinklapis: www.raseiniuvandenys.lt

Įregistravimo metai – 1995 m.

Akcininkas – Raseinių rajono savivaldybė, 100 proc. akcijų.

Įmonės valdyba:
Artūras Milašauskas – valdybos pirmininkas;
Eligija Jonylienė – valdybos narė;
Ramūnas Maciukevičius – valdybos narys;
Aivaras Pliatkus – valdybos narys;
Jonas Stravinskas – valdybos narys.

Įmonės akcinis kapitalas 2017-12-31 – 10.385.925 Eur

Įmonės ilgalaikis turtas 2017-12-31 – 22.127.128 Eur

Įmonės pagrindinė licencijuojama veikla – geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.

Darbuotojų skaičius – 63.

Vandens ir nuotekų vartotojų skaičius – 11132, iš jo: 10482 buitiniai vartotojai, 650 įmonių ir įstaigų.

Teisinis reguliavimas – Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas, Geriamojo vandens įstatymas, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklės, Raseinių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, Raseinių rajono savivaldybės tarybos sprendimai

Įmonės pagrindinis strateginis tikslas – vartotojams tiekti kokybiškas paslaugas už konkurencingą kainą, užtikrinti vartotojų poreikių patenkinimą.

Įmonės gamybiniai padaliniai

1 lentelė. Vandenvietės

Eil.Nr.	Pavadinimas	Išgautas vandens kiekis, m^3/metus
1.	Alėjų	2073
2.	Anžilių	3014
3.	Ariogalos	100571
4.	Bedančių	1214
5.	Berteškių	4875
6.	Bliūdžių	8062
7.	Bogušiškių	2344
8.	Bogušių	4427
9.	Butkiškės	7639
10.	Didžiulių	2824
11.	Girkalnio	16946
12.	Gylių	10055
13.	Gynėvės	315
14.	Grajauskų	1981
15.	Ilgižių	6615
16.	Katauskių	9127
17.	Kaulakių	14908
18.	Kudonių	10910
19.	Lenkelių	1577
20.	Milašaičių	7173
21.	Naudvario	1285
22.	Nemakščių	18687
23.	Paliepių	7118
24.	Pašaltuonio	2301
25.	Paupio	5063
26.	Plikių	5664
27.	Požėčių	11556
28.	Raseinių	581819
29.	Ražaitėlių	898
30.	Saugailių	382
31.	Skirmantiškės	4091
32.	Steponkaimio	2349
33.	Sujainių	23777
34.	Šienlaukio	1556
35.	Šiluvos	17792
36.	Užkalnių	9697
37.	Vengerskų	785
38.	Verėduvos	4356
39.	Viduklės	22114
40.	Virgainių	12061
41.	Vosiliškio	7205
42.	Žaiginio	9453
43.	Gervinės	2154
44.	Pramedžiavos	6490
Iš viso:		**975303**

2 lentelė. Nuotekų valyklos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Išvalytas nuotekų kiekis, m^3/metus
1.	Ariogalos	299960
2.	Betygalos	6862
3.	Blinstrubiškių	13661
4.	Girkalnio	44673
5.	Gylių	2235
6.	Katauskių	5265
7.	Raseinių	917455
8.	Sujainių	7779
9.	Šiluvos	10647
10.	Viduklės	38193
	Iš viso:	**1346730**

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktais, 34 straipsniu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatomos bazinių kainų laikotarpiui bei kasmet perskaičiuojamos kiekvieniems bazinių kainų galiojimo metams. Bazinės kainos buvo perskaičiuotos 2016 metais ir įsigaliojo tų pačių metų liepos 1 d. Kainos ankstesniems bazinių kainų galiojimo metams buvo perskaičiuotos 2017 metais, įsigalios nuo 2018 metų balandžio 1 d. pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. vasario 26 d nutarimą Nr. 03E-52 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės „Raseinių vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų vienašališko nustatymo“.

Vandens tiekimo rinka rajone, kaip ir Lietuvoje, reikšmingai veikia demografiniai procesai apsprendžiantys vandens realizacijos mažėjimo tendencijas. O tai įtakoja būtinųjų sąnaudų didėjimą išgauti ir realizuoti 1 m^3, kas sąlygoja ir kainų augimą.

1 diagrama. Įmonės 2017 – 2018 metų vandens ir nuotekų tvarkymo kainų dinamika, Eur/m^3 be PVM

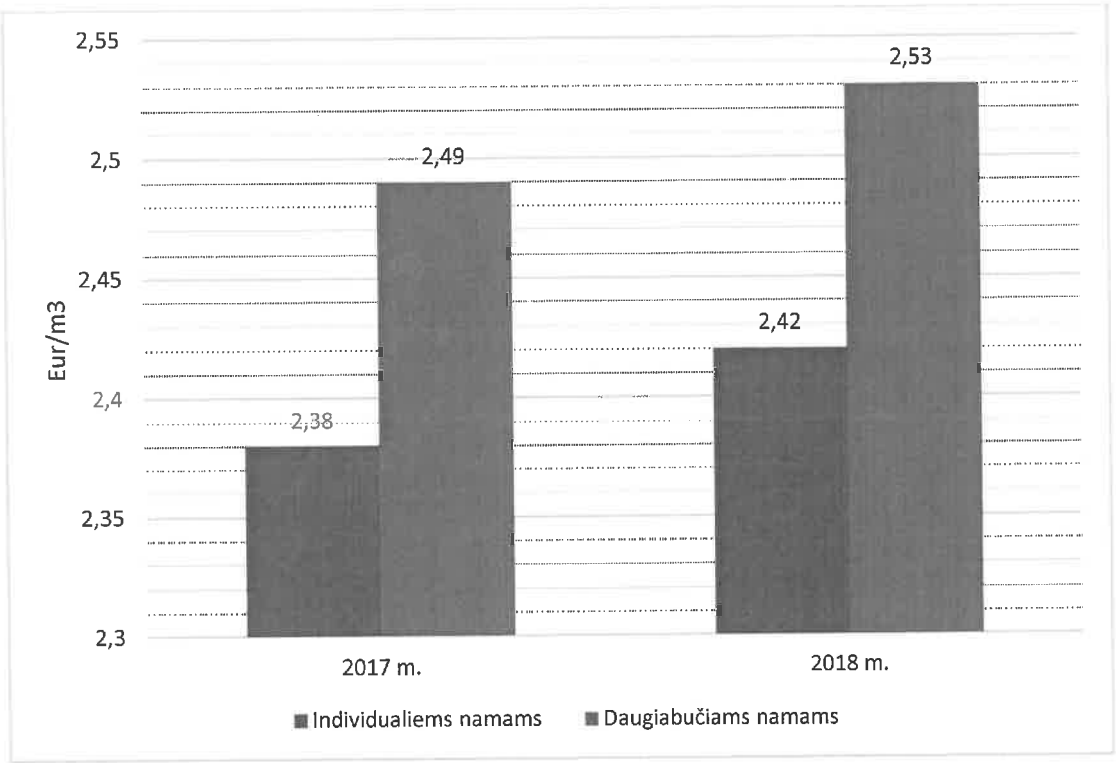

Diagramoje matome, kad vandens tiekimo ir nuotekų kainų augimas ne žymiai didėjo tik 1,6 proc. Šį augimą sąlygoja vandens kainos padidėjimas 4 euro ct/m^3, o nuotekų surinkimo ir tvarkymo kaina liko nepakitusi.

Įmonė teikia rajono gyventojams buitinių nuotekų išvežimo ir išvalymo paslaugą asenizacinėmis mašinomis. Šios paslaugos kainos dinamika pavaizduota 2 diagramoje.

2 diagrama. Buitinių nuotekų išvežimo ir išvalymo paslaugos kainos dinamika, Eur/m^3

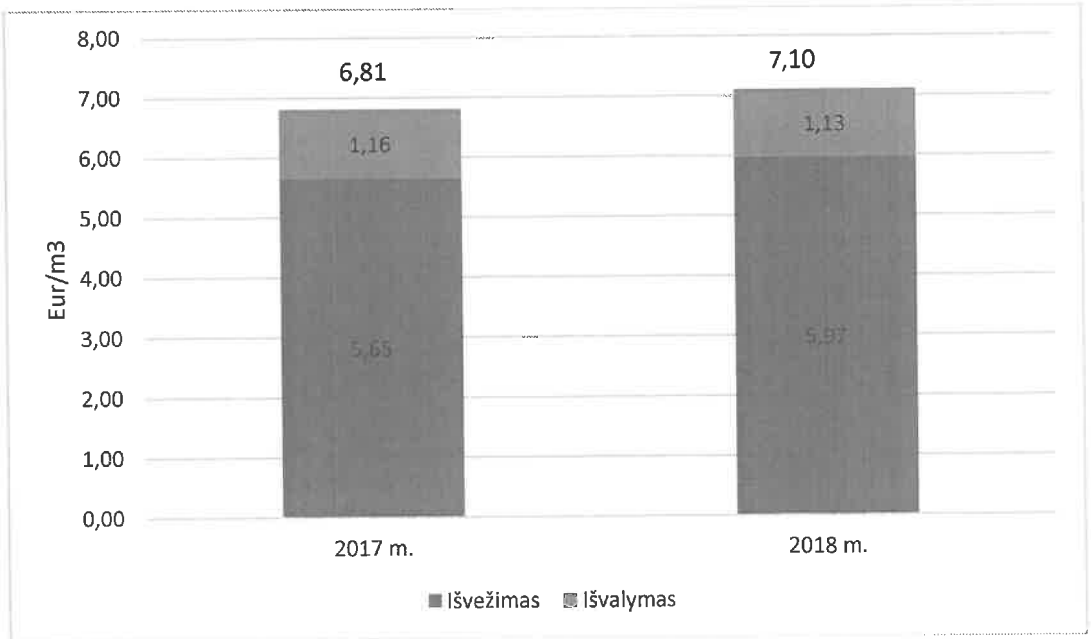

Buitinių nuotekų išvežimo kainos padidėjimą lėmė dar nepakankamai išvystyta paslaugos apimtis rajone ir palyginti brangi technologinė įranga šiam verslo vienetui.

Bendrovė iki šių metų vykdė paviršinių nuotekų tvarkymą Ariogalos mieste. O pagal 2017 metų lapkričio 13 d. Raseinių rajono savivaldybės tarybos sprendimą Nr. TP-385 UAB „Raseinių vandenys" paskyrė paviršinių nuotekų tvarkytoju Raseinių mieste. Todėl šių paslaugų apimtis ženkliai išaugs. 3 diagramoje pavaizduotas paviršinių nuotekų tvarkymo kainų pokytis.

3 diagrama. Paviršinių nuotekų tvarkymo kainų dinamika, Eur/m^3

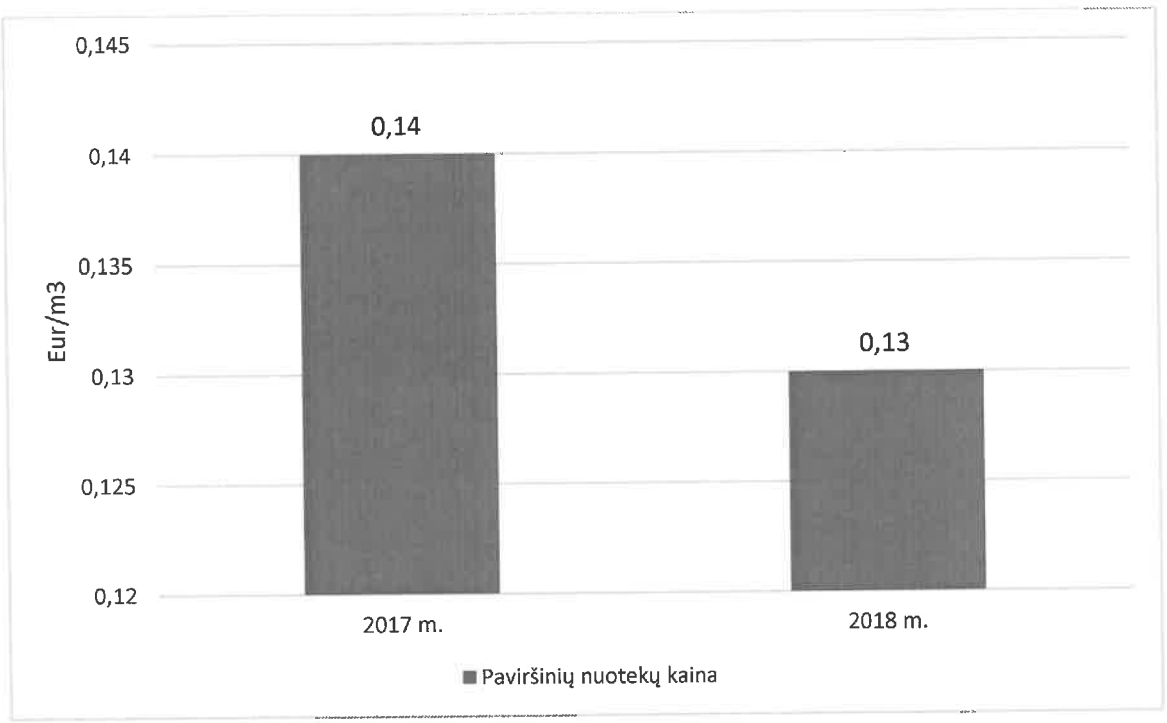

Diagramoje stebimas šios paslaugos kainos sumažėjimas 7,1 proc. teigiamai pasiteiraus šių paslaugų plėtrai_rajone, o tuo pačiu ir pajamų kaupimui paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginių remontui, eksploatacijai bei investicijoms. 2017 metais kritulių kiekis lyginant su 2016 metais išaugo 4,5 proc., todėl šio ūkio atstatymas įgauna labai didelę reikšmę.

Bendrovės paslaugų vartotojams, kad ir nedidele, tačiau turi tam tikrą įtaką vandens apskaitos mokesčiai, kuriuos suformuoja skaitiklių įsigijimas, patikros, sąskaitų ruošimas ir išlaidos. Analizuojamu laikotarpiu šie mokesčiai nedidėja.

Bendrovės vandens gavybos ir buitinių nuotekų tvarkymas bei realizacija

Vandens gavyba

Vandens gavybos ir realizacijos rodikliai dėl anksčiau paminėtų objektyvių priežasčių turi tendenciją mažėti. Jos pavaizduotos 4 diagramoje.

4 diagrama. Vandens išgavimas, realizacija ir nuostoliai 2016-2017 metais

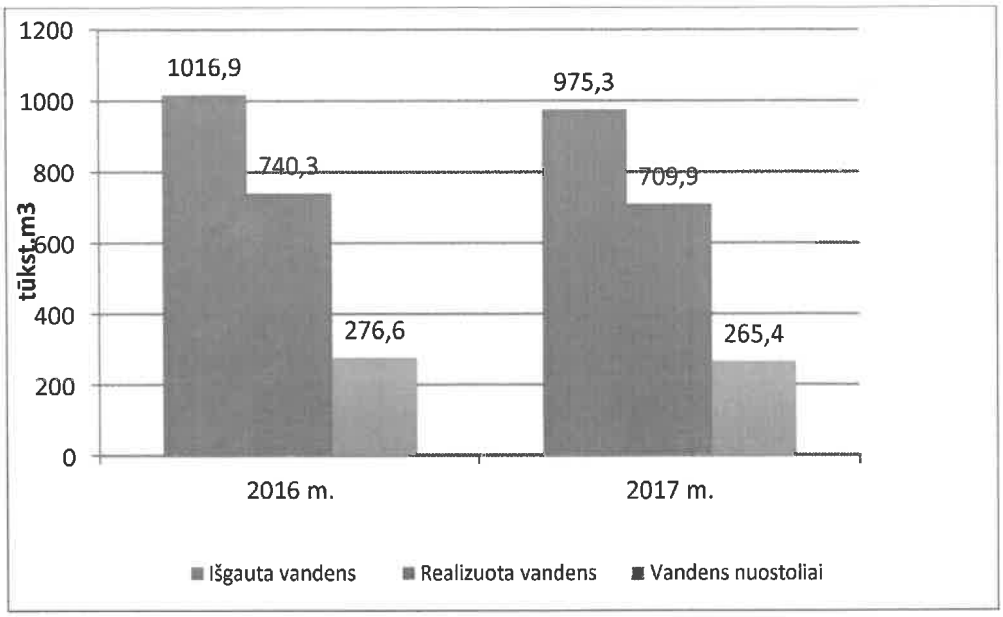

Diagramoje stebime tiek vandens gavybos, tiek realizacijos mažėjimą, kuris tiesiogiai įtakoja kainodarą. Teigiama tendencija – vandens nuostolių 11,2 tūkst.m^3 sumažėjimas, liudijantis apie vandens nutekėjimų diagnostikos stiprinimą, reakcijos į avarijas ir gedimus laiko trumpinimą bei pačių tinklų atnaujinimą. Vandens nuostolių struktūra matoma 5 diagramoje.

5 diagrama. Vandens nuostolių struktūra, proc.

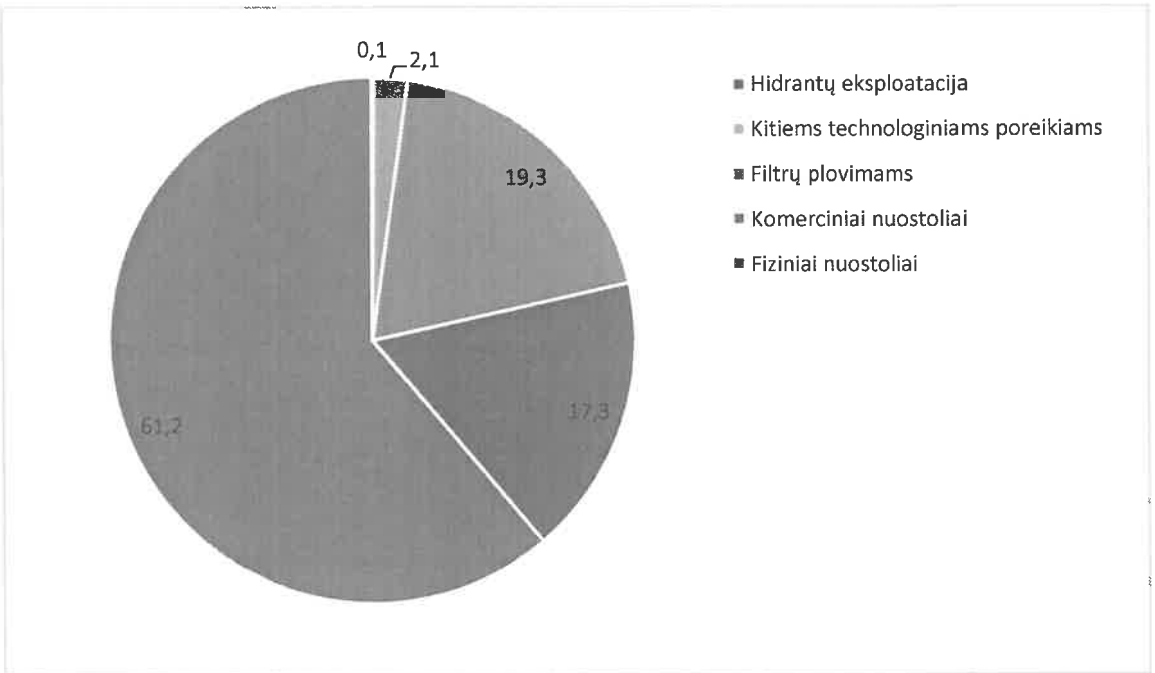

Įmonės veiklos finansiniai ekonominiai rezultatai

Bendrovės pajamoms, analizuojamu laikotarpiu, didžiausią įtaką turėjo padidėjusios pagrindinių paslaugų kainos, o neigiamas vandens ir buitinių nuotekų tvarkymo realizacijos tendencijas neutralizavo nauji vartotojai. Todėl paslaugų plėtros uždaviniai praėjusiais metais ir buvo keliami kaip strateginiai. Pajamų struktūra ir tendencijos pateiktos 3 lentelėje.

3 lentelė. Įmonės 2017 m. pajamos, Eur

Pajamų straipsniai	2017 m.	2016 m.	sumaž., padid.	proc.
Vandens tiekimo pajamos	662669	633714	28955	4,57
Nuotekų šalinimo pajamos	706671	604367	102304	16,93
Pardavimo kainos pajamos	134677	127640	7037	5,51
Nuotekų išvežimas	33125	22972	10153	44,2
Iš viso pajamų	**1537142**	**1388693**	**148449**	**10,69**

Pateiktoje lentelėje matome, kad didžiausią pajamų padidėjimą generavo nuotekų tvarkymo paslaugos. Suaktyvinus buitinių nuotekų išvežimo paslaugos apimtis ženkliai didėjo pajamos ir iš šios veiklos.

Įmonės ekonominiams finansiniams rezultatams ne mažiau reikšminga yra veiklos sąnaudų apimtis. Sąnaudų struktūra ir tendencijos analizuojamu laikotarpiu pateiktos 4 lentelėje.

4 lentelė. Įmonės 2017 metų sąnaudos, Eur

Sąnaudų straipsniai	2017 m.	2016 m.	sumaž., padid.	proc.
Elektros energija	166877	206956	-40079	-19,4
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	386548	370452	16096	4,3
Darbo apmokėjimas	293364	270468	22896	8,5
Atsiskaitymai soc. draudimui	90981	83619	7362	8,8
Kuras	65070	59524	5546	9,3
Remonto ir ekspl. medžiagos	54197	59311	-5114	-8,6
Kitos sąnaudos	43784	43424	360	0,8
Iš viso savikaina	**1100821**	**1093754**	**7067**	**0,6**

Iš lentelėje pateiktų duomenų matome, kad didžiausią sutaupymą bendrovė gavo iš elektros energijos sąnaudų 40,1 tūkst. Eur. Tą lėmė palanki elektros pirkimo kaina, nes pats vartojimas kiek padidėjo dėl technologijų plėtros. Taip pat pavyko sutaupyti ir remonto, ir eksploatacinių medžiagų dalyje. Išlaidos sumažėjo 8,6 proc. Kitos išlaidos dalys turėjo augimo tendencijas, kurias apsprendė veiklos vystymas, išskyrus išlaidas kurui. Įmonei 2017 metais įdiegus transporto judėjimo stebėsenos

sistemą pavyko optimizuoti maršrutus dėl to prie tų pačių darbo apimčių kuro transportui buvo sunaudota 10,1 t. mažiau nei 2016 metais. Tačiau pinigine išraiška dėl kainų įtakos šios sąnaudos padidėjo 9,3 proc. Todėl tiesioginio ryšio tarp veiklos efektyvumo rodiklių ir sąnaudų dydžio nėra, ir tai lėmė, kad bendroji veiklos savikaina, kad ir labai neryškiai, bet padidėjo analizuojamu laikotarpiu 0,6 proc. (7,1 tūkst. Eur). 6 diagramoje pavaizduota įmonės pagrindinių sąnaudų struktūra.

6 diagrama. Bendrovės savikainos struktūra 2017 metais

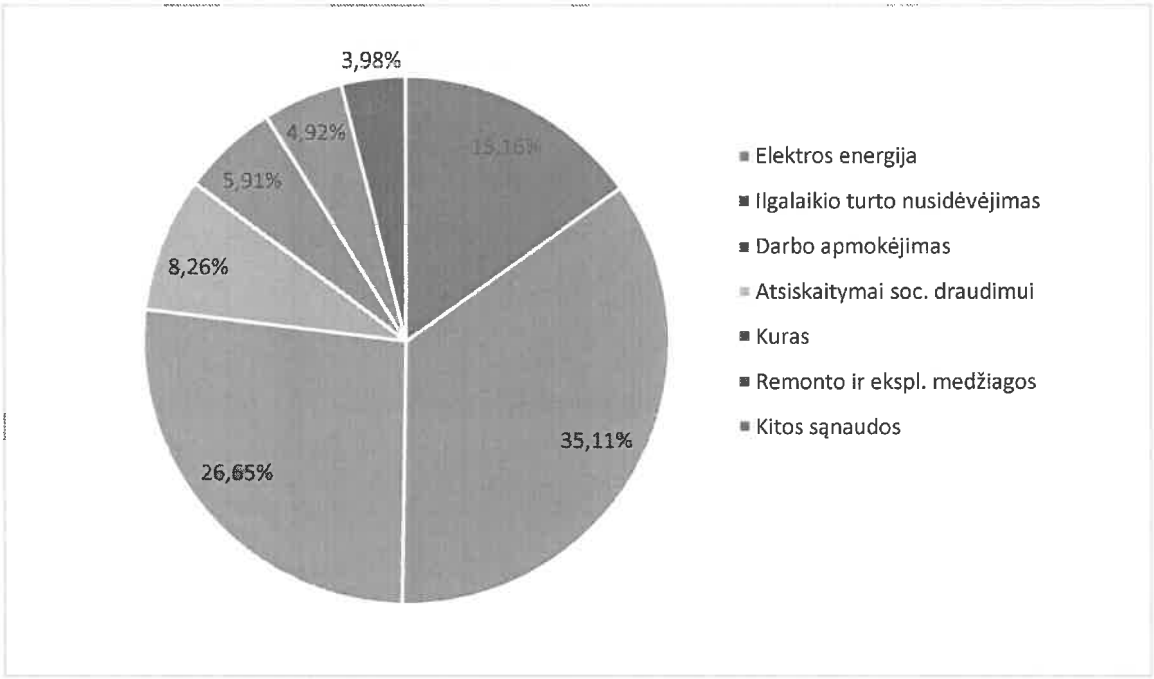

Diagramoje matoma struktūra iliustruoja, kad didžiausias sąnaudas įmonė patiria darbo užmokėjimui su mokesčiais, turtu nusidėvėjimo atstatymui, elektrai, kurui ir kitoms išlaidoms.

Pajamų ir savikainos augimo teigiamas santykis bei kitų išlaidų objektyvūs rodikliai apsprendė įmonės teigiamus pelningumo rodiklius. Žiūrėti 5 lentelę.

5 lentelė. Įmonės 2017 metų EBITDA rodiklis

	2017 m.	2016 m.	sumaž., padid.	proc.
Pelnas (nuostolis)	2648	-74413	77061	103,5
Palūkanų sąnaudos	11972	13557	-1585	-11,7
Nusidėvėjimo sąnaudos	411009	408360	2649	0,6
EBITDA, EUR	**425629**	**347504**	**78125**	**22,5**

Lentelėje matome, kad integruotas finansinis rodiklis EBITDA praėjusiems metams, lyginant su 2016, padidėjo 78,1 tūkst. Eur (22,5 proc.) Ir didžiausia dalimi tai lėmė neutralizuotas 747,4 tūkst. Eur 2016 metų nuostolis ir gautas nedidelis (2,6 tūkst. Eur) pelnas.

Bendrovė 2017 metais vykdydama paslaugų plėtros klausimus susidūrė su 2016 metais susidariusį didelės apimties įsiskolinimą tiekėjams realizavimu, dėl to labai sumažėjo plėtros galimybės. 6 lentelėje nurodoma 2016 ir 2017 metų skolų tiekėjams grąžinimo dinamika

6 lentelė. Įmonės skolų tiekėjams lygis 2016 – 2017 metų tūkst. Eur

2017 m.	2016 m.	sumaž., padid.	proc.
264,1	491,6	-227,5	-46,3

2016 metų skola tiekėjams (be ES projektų) sudarė net 491,6 tūkst. Eur (32,8 proc.) nuo įmonės metinių pajamų. Per 2017 metus įsiskolinimas tiekėjams sumažėjo iki 264,1 tūkst. Eur (15,7 proc.). Pasiektas objektyvus pajamų ir skolų santykis, valdomi skolų dengimo terminai.

Įmonė spręsdama, tiek skolų grąžinimo, teik plėtros operatyviuosius klausimus, buvo priversta naudoti ir finansinių institucijų finansinius išteklius. Skolinimosi lygiai parodyti 7 lentelėje.

7 lentelė. Bendrovės kreditiniai įsipareigojimai finansinėms institucijoms 2016 – 2017 m., tūkst. Eur

2017 m.	2016 m.	sumaž., padid.	proc.
385,0	263,5	121,5	46,0

Padidėja kreditiniai įsipareigojimai buvo sąlygoti skolų tiekėjams kritinių situacijų suvaldymui, nes įmonė dotacijų skolų dengimui negavo. Tokios paramos gavimas būtų turėjęs tiesioginės įtakos paslaugų kainų, kad ir nereikšmingam, augimui, o taip pat pozityviai veiktų vartotojų skolų dinamiką.

8 lentelė. Įmonės vartotojų skolos 2016 – 2017 metais, tūkst. Eur

2017 m.	2016 m.	sumaž., padid.	proc.
214,7	195,9	18,8	9,5

Lentelėje stebime vartotojų įsiskolinimo augimą, nes kainų augimas neigiamai veikia vandens vartojimą, taip pat mažina teikiamų paslaugų plėtros galimybes. Pažymėtina, kad vykdant naujų vartotojų plėtrą ir taip didinant įmonės pajamas, vartotojų skolų santykis lyginant su 2016 metų bendrovės pajamomis 2017 metais netgi truputi sumažėjo. 2016 metais skolos nuo pajamų sudarė 13,1 proc., o 2017 metais 12,7 proc. Tačiau kartu bendrovė privalės reaguoti į šią neigiamą tendenciją ir užtikrinti skolų susidarymo prevencinį darbą, suaktyvinant kontrolę ir išieškojimą. Tuo tikslu įmonėje buvo paruošta ir valdyboje patvirtinta skolų prevencijos išieškojimo tvarka.

Projektinė investicinė veikla

2017 metais bendrovė pasirašė Šiluvos miestelio ir Ramonų, Kaulakių Gruzdiškės, Pramedžiavos ir Ražaitėlių gyvenviečių vandens ir nuotekų infrastuktūros plėtros ir atnaujinimo projektų finansavimo sutarties su Aplinkos ministerija. Buvo paruoštos konkursinės sąlygos ir vykdomos viešųjų pirkimų procedūros rangovo pasirinkimui.

Taip pat pasirašyta finansavimo sutartis su Lietuvos aplinkos apsaugos investiciniu fondu dėl Berteškių gyvenvietės buitinių nuotekų valyklos statybos. Atliktas viešojo pirkimo būdu rangovo pasirinkimas. Pasirašyta rangos sutartis. Pradėti projektavimo darbai.

Analizuojamu laikotarpiu bendrovė vykdė plėtros darbus Viduklės miestelyje, Slabados, Naudvario gyvenvietėse. Vykdydama strateginį uždavinį – didinti vartotojų skaičių, įmonė padidino gamybinius pajėgumus ir aktyviai teikė gyventojams paslaugas įrengiant įvadus į privačias valdas. Labai reikšminga investicija atlikta Raseinių vandenvietėje II – jo pakėlimo stotyje pastatant autonominį elektros gamybos generatorių. Vartotojų plėtros uždaviniai kaip pagrindiniai, šalia technologijų stiprinimo, bus ir šiais metais.

Personalo valdymo veikla

Personalo kaita bendrovėje nereikšminga, daugiausia apspręsta natūralių priežasčių.

Įmonei vykdant technologinę plėtrą lygiagrečiai atsiranda tiek specialistų, tiek technologinio personalo didinimo poreikis. Nuo 2018 metų sausio 1d. įmonei perėmus paviršinių nuotekų tvarkymo funkcijas ir Raseinių mieste susiformuos atskiras verslo vienetas, kurio funkcionavimas be technologinių, finansinių išteklių pareikalaus ir papildomo personalo.

Bendrovė kryptingai vykdo personalo gebėjimų ugdymo priemones. Pagal tikslingumą įmonės darbuotojai siunčiami į trumpalaikius kursus ir seminarus profesinių žinių atnaujinimui. Iš 11 administracijos darbuotojų 5 turi magistro laipsnį, 4 universitetinį išsilavinimą. Tai sudaro prielaidas įmonės finansiniam, technologiniam ir vadybiniam pajėgumui stiprinti.

Veiklos rizikos ir galimybės

Įmonės vertinimui ir toliau neigiamą įtaką veiklai turės potencialių vartotojų mažėjimo tendencijos rajone. Plėtros darbai buitinių vartotojų lygmenyje reikalauja sąlyginai aukšta investicija lygi skaičiuojant vienam paslaugų vienetui, o tai didina ir amortizacinį atskaitymų svorį bei eksploatacines išlaidas.

Esant infliaciniam lygiui Lietuvoje tikėtina didės elektros, kuro transportui, remonto išlaidos.

Teigiamą poveikį turės vartotojų plėtra koncentruojantis į potencialius vartotojus, kurių ūkiai yra prie jau nutiestų komunikacijų. Labai svarbus šioje srityje aplinkos apsaugos institucijų požiūris ir

reali kontrolė. Ir toliau kaip svarbiausia išlieka valstybės ir savivaldybės finansinė įtaka sprendžiant labai didelės apimtos plėtros uždavinius.

Visuomenės ir vartotojų informavimo veikla

Bendrovė įvertindama įstatyminius bazės reguliuojančios vandentvarkos paslaugų organizavimą, apimtį ir pokytį vykdė visuomenės supažindinimą su įstatymų ir reglamentų reikalavimais panaudodama įvairius informavimo kanalus – fiksuota ir mobilųjį telefoninį ryšį, įmonės ir savivaldybes internetinius puslapius, rajono laikraščius, susirinkimus, individualųjį darbą ir kitą.